

<http://physicsweb.org/article/news/8/4/3>

2004/04/08

ستاره‌ها کی تشكیل شدند؟

به گفته‌ی اخترشناس‌ها بی درایالات متحده و بریتانیا، ممکن است قله‌ی آهنگ تشكیل ستاره‌ها حدود پنج میلیارد سال پیش بوده باشد (که اخیرتر از تخمین‌ها بی قبلی است). این گروه ضمناً دریافت ستاره‌ها در کهکشان‌ها بی پر جرم زودتر تشكیل شده‌اند، که یعنی تاریخ چه بی کهکشان‌ها بی پر جرم و کم جرم یکسان نیست [1]. این نتایج درک مان از چه‌گونه‌گی بی تشكیل و تحول ساختارها بی کهکشانی را به‌بود خواهند داد.

آلن هونز [2]، بینجامین پنتر [3]، و جیمز دانلپ [4] از دانشگاه ادین‌بار [5]، و رائول خیمنس [6] از دانشگاه پنسیلوانیا [7]، طیف حاصل از مساحی‌ی آسمان رقمی بی سلوان [8] برا بی تقریباً 100 000 جمعیت ستاره‌ای را تحلیل کردند تا تصویر کامل بی از تشكیل ستاره‌ها بر حسب زمان به دست آورند. این اخترشناس‌ها مدل‌ها بی نظری بی ساختند که طیف ستاره‌ها را پیش‌بینی می‌کرد و پیش‌بینی را با مشاهده مقایسه کردند. خیمنس به فیزیکس‌وب [9] گفت: "تا حد بی شبیه‌شناسی براساس اثراگشت است. دنیال بهترین سازگاری می‌گردیم."

خیمنس و همکاران ش، با استفاده از یک برنامه بی کامپیوترا به اسم چگالش داده و تخمین‌پارامتر بهینه بی چندگانه (لامپی‌ای‌دی) [10] توانستند طی فقط چهار هفته برا بی 545 96 کهکشان طیف مشاهده شده و محاسبه شده را با هم مقایسه کنند. بدون این برنامه، این کار هشت سال طول می‌کشید.

این اخترشناس‌ها حساب کردند آهنگ تشكیل ستاره در جهان، حدود پنج میلیارد سال پیش بیشینه شده است. از آن به بعد، این آهنگ کم شده است تا امروز که به یک دهم مقدار آن موقع رسیده است. به علاوه، دریافتند زمان تشكیل بیشتر

ستاره‌ها در کهکشان‌ها ی پرجرم (از جمله راه‌شیری ی خود زمان) بسیار پیش از زمان تشکیل ستاره‌ها در کهکشان‌ها ی کم‌جرم‌تر بوده است.

خیمنس گفت: "بسته‌گی به جرم - تاریخ - تشکیل - ستاره، توضیح می‌دهد چرا در بررسی‌ها ی قبلی زمان - تشکیل - ستاره بسیار زودتر به دست می‌آمد. علت آن است که در آن بررسی‌ها فقط کهکشان‌ها ی پرجرم‌تر را می‌شد مطالعه کرد."

گروه پنسیلوانیا - ادین‌بارُ‌بنا دارد طیف‌ها ی بیشتری را مطالعه کند و مدل‌ها ی نظری ی بهتری بار آورد. خیمنس گفت: "باید بفهمیم این تاریخ‌تشکیل ستاره‌ای که در کهکشان‌ها دیده ایم از کجا می‌آید. هنوز این را نمی‌دانیم."

- [1] Nature **428** 625
- [2] Alan Heavens
- [3] Benjamin Panter
- [4] James Dunlop
- [5] Edinburgh University
- [6] Raul Jimenez
- [7] University of Pennsylvania
- [8] Sloan Digital Sky Survey
- [9] PhysicsWeb
- [10] Multiple Optimised Parameter Estimation and Data Compression (MOPED)